

**Muhoksen yläkoulun
toimintakertomus
vuodelta 2025**

MUHOKSEN YLÄKOULUN TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

YLEISKATSAUS

Lukuvuoden 2024–2025 alussa Muhoksen yläkoulussa opiskeli 460 oppilasta. Opetusta järjestettiin 24 yleisopetuksen ryhmässä. Kaikilla vuosiluokilla (7–9) oli kahdeksan opetusryhmää. Lisäksi yläkoululla toimi kolme pienryhmää. Edelliseen lukuvuoteen verrattuna Muhoksen yläkoulun opetusryhmien määrä kasvoi yhdellä. Yläkoulussa opetti ja ohjasi oppilaita 35 aineenopettajaa, yksi päätoiminen oppilaanohjaaja, yksi 60 %:n työajalla oleva oppilaanohjaaja, yksi 40 %:n työajalla oleva oppilaanohjaaja, nivelvaiheen oppilaanohjaaja, kolme laaja-alaista erityisopettajaa, kolme erityisluokanopettajaa ja seitsemän koulunkäynninohjaajaa. Yksi koulunkäynninohjaaja ja yksi laaja-alainen erityisopettaja on palkattu valtion myöntämällä avustuksella. Opettajista viisi opetti myös Muhoksen lukiossa. Lisäksi kaksi Muhoksen lukion opettajaa opetti Muhoksen yläkoululla. Edellä mainittujen lisäksi yläkoulun toiminnasta vastasivat lukion kanssa yhteinen toimistosihtööri, kouluavustaja, vahtimestari ja iltavahtimestari.

Lukuvuoden 2025–2026 alussa Muhoksen yläkoulussa opiskeli 456 oppilasta. Opetusta järjestettiin 24 yleisopetuksen ryhmässä. Kaikilla vuosiluokilla (7–9) oli kahdeksan opetusryhmää. Lisäksi yläkoululla toimi kolme Muhoksen yläkoulun pienryhmää ja yksi Oulujoen koulun pienryhmä. Edelliseen lukuvuoteen verrattuna Muhoksen yläkoulun opetusryhmien määrä pysyi samana. Yläkoulussa opetti ja ohjasi oppilaita 35 aineenopettajaa, yksi päätoiminen oppilaanohjaaja, yksi 60 %:n työajalla oleva oppilaanohjaaja, yksi 40 %:n työajalla oleva oppilaanohjaaja, nivelvaiheen oppilaanohjaaja, kolme laaja-alaista erityisopettajaa, kolme erityisluokanopettajaa ja viisi koulunkäynninohjaajaa. Yksi laaja-alainen erityisopettaja on palkattu valtion myöntämällä avustuksella. Opettajista viisi opetti myös Muhoksen lukiossa. Lisäksi kaksi Muhoksen lukion opettajaa opetti Muhoksen yläkoululla. Edellä mainittujen lisäksi yläkoulun toiminnasta vastasivat lukion kanssa yhteinen toimistosihtööri, kouluavustaja, vahtimestari ja iltavahtimestari.

Vuonna 2025 Muhoksen yläkoulun rehtorina toimi Juha Piirala ja vararehtorina Kari Toivanen. Yläkoulun opetus järjestetään viisijaksojärjestelmällä eli lukuvuosi jaetaan viiteen yhtä pitkään jaksoon. Yhden jakson pituus on 37–38 työpäivää. Oppiaineiden opetus on kurssitettu, ja opetussuunnitelman mukaiset kurssit jaetaan lukuvuoden sisällä viiteen jaksoon. Osa oppiaineista, kuten kielet ja matematiikka, on hajautettu kaikkiin jaksoihin, jolloin oppilailla on kyseisten aineiden opetusta jokaisessa jaksossa läpi vuoden. Pääosa arvosanoista annetaan lukukausien lopussa, ja joitain yksittäisiä numeroita annetaan eri jaksojen päättyessä.

TOIMINNALLINEN TULOS

Yläkoulun opetusta voidaan pitää erinomaisena, sillä kaikki 7.- ja 8.-luokkalaiset siirrettiin seuraavalle vuosiluokalle ja lähes jokainen 9.-luokkalainen sai peruskoulun päättötodistuksen kolmen vuoden opiskelun päätteeksi. Lisäksi lähes kaikki yhteishaussa hakeneet pääsivät opiskelemaan ensisijaisesti toivomaansa toisen asteen opiskelupaikkaan.

Kolmella Muhoksen yläkoulun oppilaalla opiskelu jatkui vuosiluokkiin sitomattomana opiskeluna seuraavana lukuvuonna. Viimeisten vuosien aikana niiden oppilaiden määrä, joille tehdään vuosiluokkiin sitomaton opintosuunnitelma, on lisääntynyt. Mainitun ilmiön syytä on vaikea arvioida. Onko taustalla riittämättömyyden tunne vai täydellisyyden tavoittelu – usein kyseisillä oppilailla ei

ole oppimisvaikeuksia, vaan oppimistulokset ovat pääsääntöisesti hyviä, elleivät erinomaisia. Joillakin tavoilla nykyinen peruskoulu ei pysty vastaamaan täysin näiden oppilaiden tarpeisiin. Tiettyä huolestumista herättää se seikka, että tarve vuosiluokkiin sitomattomalle opetukselle ilmenee yhä nuoremmilla oppilailla. Kuluvan lukuvuoden havaintojen perusteella kyseisten oppilaiden määrä näyttäisi olevan laskemaan päin oppimisen tuen uudistuksen tultua voimaan syyslukukauden 2025 alussa.

Merkittävänä asiana opiskelijan etenemisessä oli henkilökunnan sitoutuminen yhteiseen tavoitteeseen eli oppilaan parhaaksi työskentelemiseen. Tämä näkyi positiivisesti myös koulun työilmapiirissä ja auttoi jaksamaan haastavina aikoina työpaineen keskellä. Kiitoksen ansaitsevat myös kohdulliset ryhmäkoot. Ryhmäkoko onkin yksi keskeisimmistä keinoista, joilla opiskelua voidaan perusopetuksessa tukea.

Kouluvuotta ovat sävyttäneet erilaiset poikkeus- ja erityispäivät. On hyvä muistaa, että monipuolinen opetustyön ulkopuolinen toiminta on keskeinen osa koulun kasvatustoimintaa, ja se tuo vaihtelua teoriaopiskelun sävyttämään koulutyöhön. Lisäksi yhteinen, koulun arjesta poikkeava ohjelma kasvattaa yhteisöllisyyttä ja auttaa oppilaita jaksamaan koulutyön täyttämän arjen keskellä. Erityispäivinä opitaan muun ohjelman ohella sosiaalisia taitoja ja kerrataan käytöstapoja.

Merkittävä osuus yläkoulun hyvässä tuloksessa on viikoittain kokoontuvalla oppilashuollon suunnitteluryhmällä, joka toimii rehtorin johdolla. Joka maanantai klo 13.10–14.00 kokoontuvaan ryhmään kuuluivat rehtori, opinto-ohjaajat, laaja-alaiset erityisopettajat, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja sekä (kutsuttuna, tarpeen mukaan) sosiaalipalvelun edustaja. Ryhmä käsittelee ja pyrkii löytämään ratkaisuja kouluyhteisössä esiin tulleisiin oppilashuollollisiin kysymyksiin.

Arkipäivän oppilashuollollisissa asioissa avainhenkilöinä olivat luokanvalvojat, ja heidän lisäksi toiminnassa oli mukana koko koulun henkilökunta ja oppilaiden huoltajat. Varsinainen yksilökohmainen oppilashuoltotyö toteutettiin erikseen koottavissa moniammatillisissa, tapauskohtaisissa oppilashuoltoryhmissä. Koulukohtaista oppilashuoltotyötä tehtiin 3–4 kertaa lukuvuodessa kokoontuvassa koulukohtaisessa oppilashuoltoryhmässä moniammatillisena yhteistyönä. Tähän työhön osallistuivat myös oppilasedustajat ja edustaja vanhempainyhdistyksestä.

Lukuvuoden 2024–2025 monialaisena teemana Muhoksen yläkoululla oli osallisuus. Teemaa toteutettiin poikkeuspäivien avulla, joihin sisältyi koululla järjestettäviä teemaan liittyviä työpajoja oppilaille. Teemaa toteutettiin eri oppiaineiden välisenä monialaisena ja eheyttävänä oppimiskokonaisuutena, johon sisällytettiin laaja-alaisen osaamisen tavoitteita. Lukuvuonna 2025–2026 koulun monialaisena teemana on "Menneisyyden Muhos". Teemaa on toteutettu muun muassa järjestämällä aiheeseen liittyviä erityispäiviä oppiainekohtaisesti sekä koko koulua koskevia teemapäiviä.

TALOUDELLINEN TULOS

Muhoksen yläkoulu ylitti annetun talousarvion; lopullinen toteuma oli noin 101 % (ylitys noin 64 000 €). Toimintatuottoja kertyi hieman ennakoitua enemmän toteuman ollessa noin 110 % (ylitys noin 500 €). Aiempina vuosina Muhoksen yläkoululle on kertynyt tuottoja jonkin verran kotikuntalaskutuksesta, kun koulussa on opiskellut Muhokselle sijoitettuja nuoria, joista Muhoksen kunta ei kyseisenä lukuvuonna ole saanut kotikuntakorvaustuloja. Yleensä suuressa koulussa sijoitetusta oppilaasta ei voida laskuttaa nuoren sijoittanutta kuntaa, koska oppilaskohtainen kustannus alittaa suuressa koulussa oppilaskohtaiset kotikuntakorvaustulot, jolloin laskutettavaa osuutta ei synny. On

kuitenkin hyvä muistaa, että kyseisten oppilaiden opetus vaatii usein keskimääräistä enemmän tukitoimia.

Suurimmista menoeristä henkilöstökulut vastasivat kohtalaisen hyvin talousarvion mukaista ennakointia: ylitys tässä menokohdassa oli noin 50 000 € (101,89 %) talousarvion ollessa noin 2 671 000 €. Suurimmat talousarvion ylitykset henkilöstömenojen osalta näkyvät sijaisten palkkoissa (ylitys noin 78 000 €, toteuma 118 %). Sijaiskuluissa pysyminen on haastavaa, sillä vuosittainen vaihtelu on suurta eikä kuluihin ole varattu realistista summaa. Kokonaisuudessaan palkkojen toteuma oli 101,86 % (ylitys noin 41 000 €). Henkilöstökulujen tuloissa sairausvakuutuskorvaukset jäivät noin 2 000 € alle talousarviossa ennakoitun. On huomioitava, että osa sijaiskuluista katetaan käytännössä sillä, että vastaava alitus syntyy vakituisen henkilöstön palkkaukseen esimerkiksi palkattomien virkavapaiden seurauksena.

Palvelujen ostot ylittivät kokonaisuudessaan talousarvioon varatun määrärahan noin 19 000 eurolla. Suurimmat ylitykset kohdistuivat tietokoneohjelmistoihin ja lisenssimaksuihin (ylitys noin 1 700 €). Kustannustason nousua ei ilmeisesti kyetty ennakoimaan tarpeeksi tarkasti talousarvion laadinnan yhteydessä. Kuljetuspalvelut ylittivät noin 7 000 eurolla (toteumaprosentti 102,50). Muissa toimintakuluissa talousarvioon varattu määräraha ylittyi noin 2 000 eurolla. Suurimmat ylitykset olivat työaineissa ja toimistotarvikkeissa, eikä niitä kyetty kattamaan säästöillä muissa ostoissa. Käytännössä ylitys oli hieman pienempi kuin koulun työainemäärärahaan tehty leikkaus vuoden 2025 talousarviossa. Ilman työaineita oppilaiden opetus taide- ja taitoaineissa ei ole mahdollista; esimerkiksi pelkkää pullaa leipomalla ei voi opiskella kotitaloutta. Vuonna 2025 vuokrat ylittivät talousarvion noin 15 000 eurolla (101,81 %) ja poistot noin 4 000 eurolla (110,52 %). Aiempina vuosina edellä mainituissa kuluissa on ollut suurta vaihtelua talousarvioon verrattuna, vaikka kyseisten menojen tulisi olla kohtalaisen vakaita, koska ne on laskettu etukäteen.

Voidaan todeta, että Muhoksen yläkoulun talousarviomäärärahoja tulisi tulevana vuosina korottaa vastaamaan kohonneita materiaalikustannuksia. Korkea inflaatio on heijastunut selkeästi sekä oppimateriaalien että työaineiden hintoihin vuosina 2023–2025. Oppimateriaali- ja kirjahankintoihin käytettävien määrärahojen riittämättömyys asettaa haasteita opetussuunnitelman hengen mukaiselle opetukselle; uuden opetussuunnitelman vaatimia hankintoja ei voida nykyisillä määrärahoilla täysimääräisesti toteuttaa. Yläkoululla huomioidaan materiaalihankinnoissa kierrätettävyys ja pitkäikäisyys, mutta on syytä muistaa, että työvälineiden käyttö on yläkoulussa kovaa ja materiaaleja kuluttavaa. Lisäksi on hyvä mainita, että Oulujoen koululle keväällä 2025 perustettu toinen pienryhmä Helmikodin oppilaille varustettiin pääosin Muhoksen yläkoulun materiaaleilla, joita kunta ei voi laskuttaa oppilaita Muhokselle sijoittaneilta kunnilta.

YHTEISTYÖ KODIN JA MUIDEN SIDOSRYHMIEN KANSSA

Kodit ovat koulun tärkeimpiä yhteistyökumppaneita, ja koulu haluaa panostaa tähän yhteistyöhön. Yhteydenpito kotien ja koulun välillä tapahtuu ensisijaisesti Wilman (Primuksen internetkäyttöliittymän) välityksellä. Huoltajiin ollaan yhteydessä myös puhelimitse sekä palavereissa ja henkilökohtaisissa tapaamisissa. Jokaisen lukuvuoden alussa 7.-luokkalaisten järjestetään yhteinen ryhmäytymispäivä Koortilassa ja heidän huoltajilleen vanhempainilta koululla.

Perinteinen 6.-luokkien tutustuminen Muhoksen yläkouluun järjestettiin keväällä 2025 oppilaille ja heidän huoltajilleen. Marraskuussa 2025 järjestettiin 9.-luokkalaisten huoltajille vanhempainilta tulevaan yhteishakuun liittyen. Opettajat järjestivät lukuvuoden aikana omille valvontaluokilleen vanhempainvartteja. Lisäksi yhteistyötä toteutettiin oppilaspalavereissa, joissa vanhemmat olivat

mukana. Palaverissa keskusteltiin oppilaan koulunkäyntiin liittyvistä asioista, ja niihin osallistui tarpeen mukaan rehtori, erityisopettaja, sosiaalitoimen edustajia sekä muita yhteistyötahoja.

Luokanvalvojat huolehtivat omien luokkiensa oppilasasioista: he seurasivat valvontaluokkansa oppilaiden koulunkäyntiä, poissaoloja sekä oppituntipalautteita ja olivat tarvittaessa yhteydessä koteihin. Yhteistyö oppilaiden huoltajien kanssa oli antoisaa ja sujui hyvässä hengessä.

Yhteistyötä tehtiin myös monien muiden tahojen kanssa. Merkittävimpiä kumppaneita olivat Muhoksen lukio, alakoulut, esi- ja varhaiskasvatus, seurakunta, 4H-yhdistys, vanhempainyhdistys, muhoslaiset yrittäjät sekä Oulujoen perhekoti ja Oulujoen koulu. Yhteistyö oli puolin ja toisin onnistunutta.

KATSAUS TULEVAISUUTEEN

Muhoksen yläkoulun tulevaisuus näyttää opetustilojen osalta valoisalta. Tilat tarjoavat erinomaiset puitteet muhoslaisille nuorille kulkea opintietään kohti toisen asteen koulutusta ja työelämää. Tiloihin liittyen huolta ovat kuitenkin viime aikoina herättäneet sisäilma-asiat. Viidestä koulun luokasta on vaihdettu lattiamatot sisäilmahavaintojen perusteella aiempina vuosina, ja kesällä 2024 vastaava toimenpide tehtiin kahteen luokkaan. Koulun näkökulmasta olisi tärkeää, että kaikki tilat tutkittaisiin ja mahdollinen lattiamattojen vaihtotarve selvitetäisiin myös muissa tiloissa. Käyttäjien jättäminen epätietoisuuteen ja mahdollisten sisäilmaoireiden odottaminen ei ole tässä tilanteessa kestävä ratkaisu. Toinen merkittävä huoli liittyy määrärahojen riittävyyteen toiminnan pyörittämisen ja oppimistulosten saavuttamisen näkökulmasta. Riittävä resursointi on välttämätön edellytys laadukkaalle tulokselle.

Erityisopetuksen resurssien tulee seurata tukea tarvitsevien oppilaiden määrän kasvua, jotta laadukas erityisopetus voidaan taata kaikille Muhoksen yläkoulun oppilaille. Erityisesti laaja-alaisen erityisopetuksen tuntiresurssi on tällä hetkellä riittämätön. Lisäksi paineita luokkamutoisen erityisopetuksen lisäämiseen on ilmennyt etenkin kuluvana lukuvuonna, ja paineen ennakoidaan jatkuvan tulevina vuosina.

Oppilaiden levottomuus on kasvanut viime vuosien aikana. Syitä ilmiölle on haettu niin korona-ajasta, sosiaalisesta mediasta kuin sähkötupakoinnistakin (vape). Ilmiö on yleinen, ja se on ollut selkeästi esillä tiedotusvälineissä kuluneen vuoden aikana. Koulun keinot ovat rajalliset, mutta niitä käytetään ja uusia kehitetään tilanteen mukaan. Oppilaita osallistetaan keinojen mietintään, ja toimintatapoja muutetaan, jos jokin menetelmä ei toimi. Koulun toiveena on riittävän pienten ryhmäkokojen säilyttäminen ja kasvatusohjaajan tehtävän perustaminen – kasvatusohjaajan toiminnasta meillä on erinomaisia kokemuksia menneiltä vuosilta.

Kasvavaksi haasteeksi on viime vuosina muodostunut oppilaiden yhä suurempi tarve erityisille opetusjärjestelyille. Yhä useammalle oppilaalle joudutaan suunnittelemaan päivittäisen työajan lyhentämistä, erityisiä koejärjestelyitä ja vuosiluokkiin sitomatonta opetusta. Hyvin usein taustalla on koulu-uupumus ja syrjäytymisvaara. Erityiset opetusjärjestelyt vaativat henkilökunnalta suurta joustavuutta ja valmiutta kehittää uudenlaisia ratkaisuja oppimisen toteuttamiseksi ja arvioimiseksi.

Koko koulun väki tekee ahkerasti työtä opetusmenetelmien kehittämiseksi ja syksyllä 2025 voidaan astuneen oppimisen tuen uudistuksen toteuttamiseksi käytännön arjessa.